

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; helyogdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábólélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitlái soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyujtatnak.

Szilágy-Somlyó

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentellen levelek csak ismert kőztől fogadtatnak el.

Halottak napján.

Elhervasztotta az ősz a fák leveleit, a zöldelést: a természet életét megakasztja az ősz, a hervadás és sárgul a levél, míg a fonyadást felváltja a természetre halálálmot hozó tél, ráborítva fehér leplét a hervadás szomorúságára.

E szomorúság szomorúságában vagyunk: elértünk a halottak napjához, egy nappal a minden szentekre való emlékezés után. És a természet halálálásával halottainkat siratjuk.

Ám jön a tavasz, ujjaéleszti a természetet, a nap sugara eloszlatja a havat, a föld halotti fátylát, s megindul az ujjászületés, az ujjáéledés, nagy, szép, nemes processusa, melyhez kötve van az emberi lét, melyből vétetik az élet. Oh igen, a földből hajlik az ég felé a gyümölcsöt hozó fa, a buzaszemektől meghajlott kalász.

A föld újra éled, de nem jönnek vissza hozzánk azok, kik elhagynak bennünket, akik meghalnak és a föld ölébe térnek. Ujjáéledésével a természetnek nem élednek fel szeretteink halálálalmukból s nem térnek vissza a haza nagyjai, ha csak új nagyok keletkezésében nem.

Sokakat sirat ez évben a magyar. Ujjá kidölt egy-két oszlop, mely világitott, irányított s a melynek fénye helyett most sötétség uralkodik. És ismét drágább lett szívünknek a temető, mely annyi jeles testével s annyi drága lélek eltemetett porhüvelyével lesz előttünk szentté, hova imádkozni járunk és a hova halottak

napján elvisszük az emlékezés koszoruját, letesszük azt a nagyok és a szeretettek sirjára, meggyújtva az emlékezet fáklyáit, melyek világukat a sirokra tett ezer és ezer mécs világai által nyerik.

A halottak országában szálljon meg bennünket az ihlet, az emlékezés, és peregjen arcainkról a fájdalmas könyű, melyet ejtet velünk a veszteség érzete azok felett, kik ez évben hullottak el. S elmondva az imát, mely az ő lelkeik üdvéért szól, gondoljunk arra, hogy bár a természet éledésével ők nem élednek itt új ébredésre, új életre, új működésre, van és kell lenni annak, melynek hatalmas ereje és jelentősége e szóban rejlik: fel támadás!

S mikor könyező szemekkel a halottak napját követő nap hajnalodó világosságába tekintünk, gondoljunk arra, hogy a halottak országában csak a test nyugszik, a lélek fenn száll a magasban és megtisztulva porhüvelyé salakjától, hirdetett eszméjében győzedelmeskedik.

A halottak országába eszméket eltemetni nem lehet. És ez évben is sok nagy eszméje ment teljesedésbe a magyarnak. És míg ez így van, ne csüggedjünk; meggyújtva az emlékezet fáklyáját, kiontva az emlékezés fájdalom okozta könyeit, meggyászolva a holtak napján a drága elhunytakat, emeljük fel arcainkat bizalommal a jövőbe, mert akik elhunytak, azok csak földi hüvelyekből vetkőzödtek ki, míg az általuk hirdetett ige az igazságnak kétszeres erejével tör ki a sirukból. Ép azért legyünk hálásak és a holtak napján, a borongó hervadás, a lassu elmulás szomorú folyamatjá-

ban emlékezzünk azokra, kik a természet ujjáébredésekor vissza nem térnek.

Néhány szó iparosainkhoz.

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága.“ E szavakkal kezdi Petőfi „A magyar ifjakhoz“ című költeményét.

Általában a fiataiságot, a haza reményeit a virághoz hasonlítják. És méltán. Mert miként a kikelettel a természet hívó szavára megjelennek a fák virágai, melyekből ősszel kedvező körülmények között gyümölcs fejlődik, ép úgy a jó és szorgalmas ifjakkól is idővel nevelés és tanulás folytán a hazának derék polgárai lesznek.

Csak a művelt, értelmes és kötelességtudó emberek munkálják a haza üdvét, mozditják elő annak jólétét, boldogságát, mert érdekeit igazán ők szolgálják.

A haza munkásai közül sokan a szép és magasztos eszmékért küzdenek, fáradoznak és talán utolérhetetlen célokért harcolnak. Mások ismét az élet gyakorlati oldalát tekintik, és mindenben az értékesíthetőt keresik.

Annyi bizonyos, hogy a mai megváltozott társadalmi és mostoha anyagi viszonyaink miatt a megélhetés napról-napra mindinkább nehezebbé válik, mindazonáltal a létért való küzdelemben mindig az lesz a győztes, ki minél több és előnyösebb egyéni tulajdonsággal rendelkezik.

Az iparos emez előnyöket különösen két uton, u. m. észbeli képességével és keze ügyességével szerezheti

meg. A szellemi képzettség nemcsak hogy újabb meg újabb dolgokat talál fel, hanem a nagyobb foku értelem párosulva jó izléssel, művészi képességgel és technikai tudományos ismeretekkel — a tökéletesebb munkának is nagyobb értéket kölcsönöz.

Mindezen előnyöket az iparfejlődés érdekében az iparos nemzedéknek lehetőleg biztosítani és előmozdítani az iparoktatás egyik legfőbb célja és feladata. Eme nemes célt azonban csak úgy érhetjük el, ha az iskola és műhely kiegészíti egymást, illetőleg ha azok üdvös törekvéseikben egymást támogatják. Mert — szerintünk — lehetetlenségnek tartjuk, hogy valaki tanulatlan elmével jó iparos lehessen. Az ilyenek többet ártanak, mint használnak a jó ügynek. Éppen ezen okból kifolyólag a marosvásárhelyi ipar- és kereskedelmi kamara a maga részéről már megtette jelentését a felsőbb hatósághoz, hogy a jövőben csakis az olyan tanulók szabaduljanak fel és lehessenek segédekké, kik az ipariskolát sikeresen elvégezték. Bizonyára az ilyen intézkedés nemcsak az iparos tanulóknak, hanem az őket foglalkoztató műhelyeknek is előnyére fog válni, sőt kihatással lesz az egész jövő iparos nemzedékre, amennyiben ez az utódok színvonalát lényegesen emelni fogja.

Csakis így remélhetjük az ipar fellendülését, tovább fejlődését. Ellenkező esetben mi is Petőfivel kérdezhettük: „Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága.“

Fetzer János Ferencz.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Az utolsó rózsza.

— Thomas Moore. —

Ime, itt a nyárnak utolsó rózsája,
Egyedül virágzik . . .
Minden kedves társa elvirított régen,
Már nyomuk se látszik.
Egy bimbó sem nyílik sehol a közelben,
Nem piroslik egy sem,
Nem felelnek néki illatos sóhajjal,
Hogyha szirma lebhen.

Mit ér lehervadni a töre roskadva,
Csak gondolni rájuk.
Nézd, már mind pihennek boldog nyugatomban,
Menj te is hozzájuk.
Hullasd le szirmaid, vessed meg az ágyat,
Pihenjél el szépen.
Hiszen rokonaid régen alszanak már . . .
Illat nélkül . . . Mélyen.

Siess! . . . Hogyha minden bimbó elhervadna
A barátság fáján,
Ha a szerelemnek csillogó utjáról
Lemaradnánk árván,
Hogyha igaz szívek mind elárvulnának,
Mint te szép virágom . . .
Ó! . . . ki is akarna még tovább szenvedni
Ezen a világon?

Pásztor Árpád.

Ének a fákról.

Már régen készülök, hogy éneket irok a fákról. Gyermekekorom óta csodálom és szeretem őket. De van-e, a ki örömmel olvassa a fák dicséretét? Hiszen a fa olyan közönséges, olyan figyelemre nem méltó teremtese az Istennek: semmit sem lehet róla mondani, a mit már mindenki ne tudna.

És én mégis irok a fákról. Éneklek, mint a macska, mikor a kályha mellett ülve magának dorombol.

Eszembe jutnak olykor kertek, berkek, erdők, mindenféle faismerőseim. Mert az embernek vannak ismerős fái, a melyeket számon tart, mint az élő ismerősöket, és a melyeknek a halálán szomorkodik, mint az élő ismerősök halálán.

Ha visszatérek valamikor abba a faluba, a hol gyermekéveimnek legkedvesebb idejét töltöttem, a két nagy jegenyefát keresi a szemem már messziről, azt a két jegenyefát, a melyik a kert végén áll, mint két szikár óriás. Milyen különös fa a jegenye! Olyan mint a hallgató ember. Soha sem susog. Ha susog is, csak úgy magának, mintha magában beszélne. És soha nem hajlik. És soha nem néz alá, csak mindig föl az égbe. Mit néz mindig az égen? Ekkor nem tudtam elgondolni. Hanem mikor öt évig olyan lakásom volt a fővárosban, hogy sohasem láttam az eget, akkor megértettem. Milyen boldogság volt utána az eget látnom; nappal a felhőket, a levegő tiszta oceanján, éjjel

a holdat, a csillagokat, a fényes mindeniséget a sötétkékvég telenségben.

Aztán azt fogom nézni, hogy a nagy öreg szederfa megvan-e még, ott van-e még a ház előtt, a melyben mi laktunk; ez a jóságos öreg asszonyság! Bezzeg nem néma ez! Milyen kedvesen susogott estenként, mikor a ház előtt ülve néztük az ősémmel a hulló csillagokat. A fa susogása, tudtam akkor is, hogy nem más, minthogy a szellő összeszűrölja, ideoda mozgatja a lombokat. És mégis van ebben a susogásban valami, mit szívesen és álmodozva hallgatunk. Valami zene van benne, valami dallamtalan, leköttázhatatlan, örökké befejezetlen, titkos értelmű lágy zene, a mit az ember mégis mintha értene. Talán van és én hiszem, hogy van a lelkünknek egy gyöngé, finom része, a mely nem tud kibontakozni és megnyilatkozni soha az emberi testben, hanem bimbó-állapotban vesztglő, zsi-badt, holt erő most csak mibennünk s öntudatunknak és igaz valónkunk magva az csupán, abban az eleven anyagban, a minek test a neve. Ez a finomabbik rész gyönyörködik a csillagokban és érti a szederfa susogását. Ez a susogás nem olyan, mint a cserfáé, sem nem olyan, mint a nyárfáé: lágyabb, szelidebb. A szederfa lelke van benne. És a mi szederfánk susogása nem olyan, mint más szederfáké. Nem is lehet olyan, mert a mi szederfánk azt a levegőt szívja, a mit a mi udvarunk, mink magunk; van valami, a mi közös bennünk és ő benne, ha nem is egyébe, mint az, hogy ő nekünk nőtt és hogy mi őt szeretjük.

Ugy emlékezem erre a fára, mint akármelyik rokonomra. Az alakjának lenyomata a lelkemben van, mint a bányából esett kőben a páfrány. A dereka vastag volt, és három erős kar ágazott szét belőle egy öl magasan. Két kar a ház felé hajolt, egy az ut felé. Hej sokszor felmáztunk ezekre a szélesen kiterjesztett karokra az édes jó gyümölcsökért, és dicsértük az öreg fát, hogy milyen jó, milyen áldott, soha nincs esztendő, hogy meg ne hozná a maga cukros, fehér, zamatos gyümölcsét.

Hát a repedezett héju kövér almafa a kertben! Álmomban de sokszor ott játszom alatta! Tavasszal fehérös rózsaszín virágompában van ez a fa, mintha ivott volna abból a vízből, a melyik visszaadja az ifjuságot, szüzességet és szépséget, ősszel meg nagy hosszukás piros almát lógat minden levélcsozáján, s olyan mint a messzi utról érkezett jó rokon, a ki mindenféle ajándékkal jön látogatába. Minden reggel, mikor iskolába mentem, ejtett le nekem egyet-kettőt: ott találtam a fűben. Az alma fehér husu volt és édes. És én olyan hálával néztem a vén fára, mint mindenkire, a ki jót tett velem:

— Köszönöm jó almafa, köszönöm,

Ma is megfoghatatlan nekem, hogy honnan veszi ez a fa azt a szép, édes gyümölcsöt. A kertben csak egyféle föld van, s minden fa más meg más gyümölcsöt szí abból. A mag az minden. Ez a kis fekete almamag, ebben már benne van a jövőendő idők almafája, a jövőendő idők almafájának minden gyümölcse. Minden magból van. A világ is. És ez a

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselő testülete f. hó 23-ik napján Gencsy Sándor polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A m. kir. belügyminiszternek a városi gyámpénztári 1896-ik évi számadás jóváhagyását tartalmazó leirata tudomásul vétetett.

A vármegye köztörvényhatósági közgyűlésének a Pokróc-hegyi szőlőtelepnek az államkincstár részére átengedését tartalmazó városi képvis. határozatot megerősítő intézkedése s polgármester ama jelentése, miszerint a szerződést jóváhagyás végett a földmiv. miniszteriumhoz fölterjesztette;

Ugyanannak a korcsmailag kimérendő szesz italok után a város részére engedélyezett fogyasztási illeteknek tovább szedése engedélyezésére vonatkozó kérelemnek pártolólág fölterjesztését tartalmazó határozata;

Ugyanannak a Kovács Lőrinc-féle Külík nevű szőlőnek a város részére lett ajándékozására, valamint eme szőlőnek állami kezelés alá adására vonatkozó városi képvis. határozatot jóváhagyó intézkedése s ezzel kapcsolatosan a polgármesternek a szerződés jóváhagyása iránt a földm. miniszterhez fölterjesztése;

Néhai Szikszai Lajosnak, vármegyénk alispánjának elhalálozása fölötti részvételének jegyzőkönyvi megörökítését tartalmazó határozata szintén tudomásul vétettek.

Az ország címerének helyes ábrázolása érdekében kiadott belügyminiszteri rendelet tudásul vétetvén, a megküldött címerkép alkalmas helyen kifüggeszteni határozatott.

Országgyűlési képviselőnk értesítése a hozzá intézett memorandum kedvező elhatározásáról öröndetes tudásul vétetett.

A „Lobogó“ vendéglő kiépítése tárgyában kiküldött bizottság jelentése s ezzel kapcsolatban Bartha Endre bizottsági tag kisebbségi véleménye az 1886-ik évi XXII. t. c. 110. §-a értelmében f. évi november hó 22-ik napjára ezennel kitűzött közgyűlésben fog érdemleges tárgyalás alá vétetni.

Az üresedésben levő két irthoki állásra kilenc pályázó közül szavazattöbbséggel Kozs József és Frits József választottak meg, kik a hivatalos esküt azonnal le is tették.

A városi gőzfürdő bérbeadására kiküldött bizottság jelentése tudásul vétetvén, a gőzfürdőnek 1898. január 1-től hat egymásutáni évre, évenként 600 frt 01 kr. bérösszegért Muskó János nagykirályi lakos részére bérbeadása a közgyűlés által megerősítetett.

A belügyminiszteriumnak leirata, mely szerint Sz.-Somlyó város és vele egy beszédési kört képező S.Csehi község területén fizetendő fogyasztási-ital. és

szeszitalmérési adók beszédési joga iránt létrejött megváltási szerződéseknek az 1898-ik évre való érvénybe tartásával az elvont beszédési jutalék f. évi jan. 31-től ismét folyóvá tétessék, örvendetes tudásul vétetett.

Az 1898-ik évre szóló közuti építkezések előirányzata az 1896-ik évi számadásokkal oly utasítással adatott ki a pénzügyi szakosztálynak, hogy arra vonatkozó javaslatát a legközelebbi közgyűlésre terjessze be.

A kisdévodvai felügyelő bizottság által az 1897—98-ik tanévre beterjesztett költségvetés elfogadottat s a közigazgatási bizottsághoz felterjeszteni határozatott.

Városi pénztárnoknak jelentése az iránt, hogy több rendbeli kiadásokra, a betöltetlen mérnökszámvonói állásra megszavazott 950 frtot felhasználni szükséges, tudomásul vétetett, illetve a közgyűlés arra jóváhagyását adta.

A Pokróc-hegyen levő ötött szőlővesszők árverésen eladására városi pénztárnok Kedves János, Trusza Lajos és Schönstein István küldettek ki. A vesszők kikiáltási ára ezrenként 40 frtban határozatott meg.

A városi összes pénztárak megvizsgálásáról bemutatott bizottsági jelentés felolvasás után tudomásul vétetett azzal, hogy a pénztárnok a lejárt követelések felhajtása iránt sürgősen intézkedjék.

A mértékhtelestítésnél előforduló rendtelenségek elenyésztetése végett a közgyűlés Gencsy Sándor polgármestert sürgős intézkedésre utasította.

Nuszbau Máyernek a Báthory-várkertben egy kávéház építése iránti ajánlata elutasított.

Fássi Istvánnak a régi vágóhid helynek beépíthetése iránti kérelme elutasított.

Halisz Mártonnak a régi vármegye-ház telkén tervbe vett építkezések építési terve elkészítéséért járó díjai megfizetése iránti kérelme véleményezés végett a városi tisztügyésznek kiadatott.

A városi tiszt, kezelő és segéd személyzet 2—2 öl tűzifával való segítőzés iránti kérelmére egy-egy öl tűzifa a Magura-erdősből kiadni határozatott*)

Verván József ügyvéd, az iparfelügyelői bizottsági tagságról lemondván, helyette Hegedüs Sándor rendőrkapitány választott meg tagul.

Trencsényi János és társai bérleteik meghosszabbítása iránti kérelmeknek hely adatott s a bérleteknek újabbi hat

*) Bizony megerősítette vele magát a nemes város, ha elgondoljuk, mily bőkezű ajándékot is adott. Az az egy öl tűzifa a Magura legtetetjén a Keselyis mellett van, honnan nagy utánjárással szállítják le a fát felibe a város végéig, onnan pedig a városba 4 frtért. Tehát a nagy ajándék, mit némely városatya oly nagy hangon emleget, egy olyan fél öl fa, amit a megajándékozott tisztviselő 4 frt kész pénzért vásárol meg.

Szerk.

évre megkötése iránt a mostani föltételek mellett városi tisztügyész utasított.

Több városi tisztviselőnek megengedett, hogy fizetési előlegeiket a szokásos törlesztési összegek fele-fele részével, tehát kétannyi idő alatt fizethessék vissza.

A városi színház vagyoni viszonyainak rendezésére kiküldött bizottság jelentése s ezzel kapcsolatban a műkedvelőtársaságnak a színház bérlete s némely átalakítások eszközlése végett beadott kérelme folytán polgármester és tisztügyész megbizattak, hogy a műkedvelőtársulattal az 1872. és 1885. évben kötött szerződésekhez hasonló szerződést az 1898. január 1-től három évre kössenek.

Egyidejűleg elhatározva lett, hogy az étterem kiépíttetni s a mellette levő istálló konyhává átalakíttatni s ugyanott alkalmas ruhatár is létesíttetni fog és pedig eme tervbe vett átalakítások, vagy a „Lobogó“ vendéglő kiépítésével kapcsolatosan, vagy attól függetlenül is, de jövő tavaszon mindenesetre keresztül viendők lesznek.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye mezőgazdasági bizottsága a f. hó 11-én tartotta rendes énegyeds ülését br. Györffy Pál elnöklete alatt.

Jelen voltak: Kovács Miklós, Szentiványi István, Wisky Ferencz, Dózsa Elek biz. tagok, dr. Veress Sándor jegyző.

A földmívelésügyi m. kir. miniszternek f. évi 57,095. sz. azon leiratára, melyben a f. évi 17. sz. biz. határozatnak tudomásul vétele mellett fölhívja a bizottságot, hogy a minta-parasztagdaság céljaira felajánlott Nagy A. György-féle sz. nagyfalusi birtok leírását, valamint az élő és holt leltár felterjesztését szorgalmazza, a bizottság fölkérni határozta Nagy Ferencz nagyfalusi és Halliárszky Sámuel sz.-somlyói lakos bizotts. tagokat, hogy a Nagy A. György sz.-nagyfalusi birtokáról — beleértve mindenesetre a szőlőterületet is — a kívánt leltárt elkészíteni s lehetőleg 15 nap alatt a bizottsághoz beterjeszteni sziveskedjenek. (Megjegyezzük itt, hogy ezen határozat folyományát képezi a földmívelésügyi m. kir. miniszternek 31,281—897. sz. azon leiratára hozott határozatnak, melyben a vármegye területén államsegélylyel létesítendő minta-parasztagdaságra nézve a bizottság véleményét kérte ki s amelyre a bizottság a Nagy A. György nagyfalusi lakos, közs. főbíró gazdaságát hozta javaslatba.

Kovács Miklós közigazdasági előadónak a következő indítványát: „Tekintettel arra, hogy Szilágyvármegye ugy

gazdasági, mint ipari tekintetben egyike a legszegényebb vármegyéknek; — tekintettel arra, hogy Szilágyvármegyében mintaszerűen kezelt gazdaságok nincsenek, hol a gazdák tapasztalást és okulást szerezhetnének; tekintettel továbbá arra, hogy Szilágyvármegye gazdaközönsége sokkal szegényebb annál, mintsem messze vidékre állami gazdaságok, vagy gazdasági tanintézetek s földmives iskolák látogatására, okulás- és tapasztalat-szerzés végett elutazhatnék, vagy gyermekeik taníttatás végett gazdasági iskolába küldhetné; — tekintettel végül arra, hogy Szilágyvármegyének általában gazdasággal foglalkozó lakossága van: indítványozom, mondja ki a vármegye mezőgazdasági bizottsága, hogy a vármegye törvényhatóságával egyetértőleg a földmívelési miniszter ur önmagyméltóságához föliratot intéz egy földmives iskola létesítése tárgyában s minthogy sem a vármegyei gazdasági egyesületnek, sem a városoknak olyan birtoka nincsen, mit a földmives iskola céljaira átadhathna, itten vagy vétel, vagy haszonbérlet útján lehetne a célnak megfelelő területet beszerezni. A kívánt területet leginkább a tasnádi járásban lehetne megkapni, vagy a „Zölce“ mellett levő mintegy 100 kat. hold föld megszerzése, vagy Ákoson özv. Szoboszlainé mintegy 300 kath. hold birtokának hosszabb haszonbérbe vétele által; — a bizottság örömmel tette magáévá, mivel a csaknem kizárólag földmíveléssel és állattenyésztéssel foglalkozó itteni lakosságnak ez ideig egyáltalán nem nyílt alkalom arra, hogy fiait az okoskerü gazdálkodásban kiképezhesse. Szilágyvármegye egy fekvésénél, mint talajviszonyainál és éghajlatánál fogva a gazdálkodásra van hivatva s e célra oly alkalmas területekkel bir, amelyeknek okoskerü művelése és felhasználása mellett hivatva volna egy sorba állani a gazdasági tekintetben jóval fölötte levő vármegyékkel. Ugyde e vármegyének elszigeteltsége és a kulturális központoktól oly távoli és kedvezőtlen fekvése elzárta a lakosság elől az utat arra, hogy magát kellő módon kiművelhesse. Különösen áll ez a gazdasági művelődésre és a lakosság azon részére, melynek nem áll módjában az oly távollevő és költségves városokban föllállított földmives iskolákat látogatni. Az adózási képesség fentartása és fejlesztése szempontjából is eljött már az ideje annak, hogy vármegyénknek a mult idők hagyományaihoz és gazdálkodási rendszeréhez ragaszkodó paraszt gazdái követtendő példát lássanak, mert e nélkül nem lesznek képesek versenyezni az e tekintetben kedvezőbb viszonyok között élő szomszédokkal és oly mérvű elmaradás állhat elő, melynek pótlása egyértelmű lesz a lehetetlenséggel. Ugyanazért a bizottság ezen határozat fölterjesztése mellett megkéri a földmívelésügyi m. kir. minisztert, hogy vármegyénkben a „Zölce“

mag az Isten kezében vala az idők elején.

Harmadik kedves vén fám a kert végén álló diófa volt. Ezt is megösmerném akármi diófaerdőben, ezer fa között is. Micsoda méltóság és komolyság volt ez a fa! Mint valami király! Alatta hosszú és selymes volt a fü. Hányszor hevertem ottan és karomat a fejem alá téve hányszor néztem elmerengve sötétzöld terebélyes lombjainak árnyékot tartó sátorát.

Valami tíz lépésnyire tőle két kis nyomorék forma bírsalmafa. Mint két kis szelíd nyomorék leány, a ki tavasszal vadrózsát tűz a hajába, ősszel meg sárga almát visz a kezében, ugy megy az iskolába. Mert olyan volt a viráguk mint a vadrózsáé. Valamivel nagyobb és testesebb, de azonagy színű, és azonagy bájos. Soha sem szakítottam le e két fácskának egy virágát sem, csak odaálltam és néztem, szagoltam, hogy van-e illatuk? És susogtam, pusmogtam nekik, mint a hogy gyermek szokott a gyermeknek:

— Kedves kis bírsalmafáim, milyen szépek vagytok! Olyan szépek vagytok, mint a tisztartó kisasszonyok: a Vilma, meg az Iduska.

Csak télen látszottak nyomorékoknak. Nem volt rajtuk a szép kis zöld levélruha. Körülöttük hó. Mindenfelé hó. És ők ketten a vigasztalan dermesztő hidegben, mint két meggémberegett, ruhátlan, inséges gyermek, a kinek sem apja, sem anyja, sem hajléka nincsen, és így idekinn dideregve néznek az égre: várják a napot, a tavaszt, az édes anyát.

Hát a szilvafák, ezek a sápadt, fehérvirágú, sovány, néma teremtesek. Ezeket eleinte nem igen vettem figyelembe. De egyszer csak ősszel, mintha egy éjjelen valahol jártak volna egyik gömbölyű szilvával, a másik sárga szilvával, a harmadik kék magvaválóval megrakodva állott.

De nemcsak a gyümölcsfák között vannak nekem ismerőseim: az erdőben is sok-sok fa. Egy cserfa, a melynek odu van a hóna aljában és madár lakót tart. Egy másik cserfa, a melynek a tövében tüzelni szoktak a kanások. Az oldala olyan már mint a kormos teknő. És mégis él, mégis zöldék a lombjai.

Van egy villámsújtott fa is az erdőben. Milyen büszke, nagy fa volt ez! Mint valami gróf. Ezt egy napon megsújtotta a villám s ettől az időtől kezdve olyan lett, mint a megalázott ember. Az egyik ága ugy nyulott lefelé, mint a koldus kéro keze. A másik ága fel az égbe, mintha azt kérdezné örökre:

— Istenem odafönn, mért tetted ezt velem?

A fenyőfákat is szeretem. Ezek olyanok, mintha meseországából valók volnának. Abból az országból, a hol örökös gyász van, mert a király leányát elvitte a sárkány. Az arany, meg az ezüst országot is megtalálom. Az ezüstország a nyírfák. Az aranyország a nyárfák ősszel. Egy magányos nagy reszketőnyárfá ismerősöm Somogyban él, Szőlös-Györökben, a falu közepén, a hid mellett. Sokszor néztem ezt a fát az öreganyám kertjéből. Mert reszket mindig, mint a bűnös ember! Ha ember volt valamikor, valami véres bűnt cselekedett. De, hogy mit, azt nem tudja senki.

A kerti fák mind olyanok, mintha boldogok volnának, de az erdei fák közt gyakran találtam olyant, a melyikről lesohajtott a szenvedés. Az erdélyi utamban láttam a legszegényebbet. Egy magányos kis cserfa volt az, sziklás hegy tetején. Mennyi nyomoruság és küzdelem lehetett ennek a kis görbe fának az élete. A sziklás, kopár hegytető alig adott neki több táplálékot, mint a mennyiből egy kőkenyibokor szokott tengődni. És ő,

hogy a sorsa odavetette, élt és él tán maig is ottan a kietlen hegytetőn, minden szélnek és minden viharnek országutján, örökké rázva, tépázva; nyáron az égető, száraz forróságban, télen a földet követő, csikorgó mérges hidegben.

Milyen gazdagok ehhez képest azok a fák, a melyekkel egyszer a Vértes egy völgyében találkoztam. Nem tudom mi fák voltak ezek, mert gyermek voltam még akkor és eltévedtem bolongtam az erdőn, csak arra emlékszem, hogy óriás nagy, világoszöld lombu fák voltak. Őserdőresz, hangtalan, virággal pompás. A fák alatt egy szarvas legelezsett az üszőkjével és csak egyetlenegy fekete rigó szólt olykor, hol itt, hol amott. A fűtölést mindig ismételte a visszhang. Micsoda különös teremtesek voltak ezek a néma modzudatlan óriások s az életnek micsoda roppant ereje volt mindegyikben! És micsoda végtelennek tetsző sokaság! Áhitatos félelem nehezedett rám, hogy alattok jártam. Éreztem, hogy ez már nem az ember világa, hanem a fáké. A fa itt az ur. Az Isten ezt a völgyet nekik teremttette. S hogy szél kerekedett, megmozdultak az óriások és beszéltek egymással méltóságos, komoly morajlással, rejtelmes, ismeretlen nyelven, a mit az ember soha meg nem érthet.

Láttam egyszer egy fenyőfát is. Bizonyosan ott fekszik az most is az irtatlan nagy hegytetőn, a Szent Anna-tó közelében, Erdélyben. Ott fekszik, mert az ottan őserdő és nem lehet a fákát a hegyről levinni. Ez a holt fa már fehér volt, mint a föld színén heverő emberi csontok. Olyan is volt, mint valami óriásnak a csontváza. Mintha az itteni óriás meséknek egyik alakja heverne a fák között, talán éppen az utolsó óriás, a kinek már nem maradt társa, a ki eltemesse.

Mért születik a fa? Hogyan él és

hogyan hal meg? Van-e az életében valami kis öntudat? Ha van valami, bizonyára azt mondja magában:

— Én fa vagyok, földhöz láncolt rab. Itt születtem, itt élek és itt halok meg ezen az egy helyen. Ti pedig, a kik alattam jártok, ti törpék, ti emberek vagytok. Oda mehettek, a hova akartok. És én még sem cserélnék veletek, mert nekem két anyám van: a föld meg a nap és mind a két anyám holtomig szeret engem.

Én valamennyi fa között mégis a jegenyefát szeretem legjobban. Sem árnyéka, sem gyümölcse, jól tudom, de van valami az ő egyedülvalóságába, hajthatatlanságában, fölemelkedettségében, a mi tetszik nekem. Ha meghalok, azt szeretném, ha egy jegenyefát ültetnének a síromra. Nekem kedves az a gondolat, hogy olykor jegenyefa leszek és állok, mint éltem magányosan, hallgató lombokkal, folyton az eget nézve; nappal a felhőket, éjjel a holdat, a csillagokat.

Gárdonyi Géza.

Halottak napi szentenciák.

A halál a tulvilág magvetője.

Vajda.

*

A földhöz baj s öröm kötöz, Óhajtuk, rettegjük a halált.

Vörösmarty.

*

Csak az halhat meg nyugodtan, a ki becsületesen élt.

Ihász D.

*

Öregnek az ajtóban, ifjunak cselben a halál.

Közmondás.

szőlőtelep mellett fekvő területen egy földmívelő iskolát állítson föl; a vármegye törvényhatósági bizottságát pedig arra kéri meg, hogy e mozgalmat támogassa s a földmívelésügyi miniszterhez hasonszellemű feliratot intézzzen.

„Szilágy.”

1848.

Diszmnű a szabadságharc jubileumára.

Még néhány hónap s nagy ünnepre virrad Magyarország. Fél százados fordulója lesz március Idusának, a magyar szabadság hajnalhasadásának. Törvénykezés, minden hatóság, az egész nemzet ünnepre készül. De milyen lesz ez az ünnep? Méltó-e a nagy idők nagy emlékéhez? Ki tudná most megmondani. Mi csak annyit tudunk az ország ünnepéről, hogy törvényjavaslatot fognak benyújtani a Háznak. Mi lesz benne? Egyelőre titok. Elegendő bajosan, mert már jóformán az időből sem futja olyan nagy nemzeti ünnep méltó előkészítésére.

Annál fényesebben, nagyszerűbben, maradandóbban ünnepel majd az irodalom és művészet. S ez természetes is. A sajtó szabadságünnepén a legfőbb kötelesség a szabad sajtóra háramlik s a magyar sajtó eddig mindenkor hiven teljesítette hazafias kötelességét.

Még csak egy fél század rohant fölöttünk a nagy napok óta s a szabadságharc emlékei már is elmosódnak, szerte foszlanak. Apáink még ott véreztek a küzdők sorában, fiaink már csak mint mesés legendát hallják a szabadságharc vérről, könnyről, dicsőséggel teljes történetét.

Ami veszendőbe merül, homályba borul, ime most ércnél maradandóbban megőrzi egy munka, melyet örömmel üdvözlünk március 15-ének ötvenéves ünnepe előtt.

1848. a cime a hatalmas diszmnűnek, amelynek címlapján három országosan tisztelt író neve pompázik. Jókai Mór, Bródi Sándor és Rákosi Viktor a munka szerkesztői. S melléjük szegődött az egész ország neves író és művészgárdája, hogy megalkossák azt a nagy, pompás művet, melyhez hasonló magyar nyelven még nem jelent meg. Nemcsak alakra, diszre, a megírás és kiállítás művészetére új és meglepő a mű, de az előadás megválasztott formája is a legalkalmasabb, talán az egyetlen, hogy mélyen az elmékbe és szívekbe véssze 1848—49. minden oldalról teljes, összefüggő és világos történetét.

A helyett, hogy több-kevesebb művészettel elmondaná, az író legteljesebb értelmében elénk hozza az egész kort. Szemünk elé varázsolja az eseményeket, az embereket, tetteiket és eszközeiket, mindent a mi csak történt és hatással

A ki a haláltól fél, elvesztette az életet. Seume.

*

Meghalni akarni bűn, meghalni nem akarni, döresség! Kretsmann.

*

Csak a gyáva fél a haláltól; igen, de csak a haláltól a harcmész — a haláltól a betegágyon mindenki fél, még a hős is, és ez természetünkben fekszik.

Goethe.

*

A halál hosszú álom, az álom rövid halál, az utolsó enyhíti, az első megszűnteti a bajt. Logau.

*

A holtakat gyászolja az, a ki kedvük szerint élt. Young.

*

A halál az ember legfőbb java, melylyel nem bírnak az istenek.

Stoa.

*

Ha félelmes meghalni, talán veszedelmesebb tovább élni.

Kempis Tamás.

*

Sirunk lelkünk bölcsője.

Balsac.

*

Az ember halála árán veszi meg a halhatatlanságot.

Soorius.

*

Halálvirág az élet, Életvirág a halál!

Loeben.

volt a történendőkre, s mindent hiven úgy, a hogy volt, a hogy megtörtént. Másfél ezer művészi, nagyobbára egykoru kép követi egymást: a szereplő személyek, a nagy idők emberei, az események, csaták, ütközések, emlékek, ereklyék, fegyverek, kéziratok, falragaszok, aztán a kor gondolkodását és hangulatát mélyen jellemző guny és torzképek is. A mit csak művészet alkotott, szorgalom, tudás, becsület, összehordhatott, a mi nagy nevek révén hozzáférhető volt, mind együtt van ott a szabadságharc emlékeiből, s mindenki első szempillantásra láthatja, hogy ez a munka teljes és tökéletes, ebből nem hiányzik semmi.

A képek mellé neves írók adták a magyarázatot, röviden bár, de teljesen s művészetileg, melyhez foghatót történelmi munkában nem találunk, nemcsak Magyarországon, de sehol Európában. Irnak a munkába: Eötvös Károly, Mikszáth Kálmán, Beöthy Zsolt, Hentaller Lajos, Szilágyi Sándor, Marczali Henrik, Hampeiné Pulszky Polyxéna, Kiss József, Varga Ottó, Pósa Lajos, Mezei Ernő, Tóth Béla, Inczédy László, Szederkényi Nándor, Ignótus, Lukáts Gyula, Feszty Árpád, Réthy László, Bársony István, Kálnoky Izidor, Beöthy László, Timár Szaniszló, Voniovich Géza stb. A képek között ott találjuk: Munkácsy Mihály, Zichy Mihály, Benczur Gyula, Vágó Pál, Roskovics Ignác, Feszty Árpád, Thorma János, Pettenkoffen, Lietzenmayer, Greguss János, Révész Imre, Papp Henrik, Linek Lajos, Faragó József, Orlay Soma, Jankó János, Burger Lajos, Kollarz, Paczka Ferencz, Szinnye Merse Pál, Ábrányi Lajos, Huszár Adolf, Zala György, Strobl Alajos, Fadrusz János, Költő Miklós stb. műveit. A ki tehát végig megy e munkán, nemcsak látja, megtanulja a szabadságharc történetét, de végig is érzi, át is éli. Megmarad az emlékezetében kitörülhetetlenül minden időkre.

Dicséret érte a kiadónak a Révai Testvérek irodalmi intézetnek, a miért a mű árát oly olcsóra tették, hogy azt mindenki megszerezheti. Egy-egy füzet, — pedig vagy ötven művészi kép, s ugyanannyi kis cikk van benne, — csak harminc krajcár. Ez okon bizvást reméljük és hisszük, hogy nem lesz család Magyarországon, a melynek asztalán az új albumszerű diszmnű helyet nem találja.

A munka első füzetét, a melyet most küldtek szét, a márciusi napok egyik legnagyobb szereplője Jókai Mór a következő előhanggal nyitja meg:

Fél század! Egy lépésnyi tér a világtörténetben. De a magyar nemzet történetében egy hosszú út, olyan hosszú mint honkereső őseinkké, kik Magyarországot megalkotni jöttek.

Mi is hazát kerestünk ötven év előtt, mi is Magyarországot megalkotni jöttünk: a szabad Magyarországot.

Kerestük a szabadságot, mint egyedül boldogító hitvallást a földön. És megtaláltuk.

Felszabadítottuk a földet a szolgálat alól, a jobbágyot a járom alól, a szellemet a rabbillincsek alól. Ledöntöttük a válaszfalakat nemes és nem nemes között: nem úgy, hogy amaszt lealáztuk volna; de úgy, hogy emelt fölemeltük.

Teremtettünk a népből nemzetet.

S az újszült nemzet csodáit mutatta fel ifju erejének. Ötven év előtt dicsőséget szerzett a magyar névnek a harcmész: ötven év alatti elismerést a munka, az alkotás mezején.

A szabadság dús gazdag talajában a milyen magasra nőtt fel nemzetünknek száldokfája, olyan mélyen verte le gyökerét.

A szabadság-fája elültetésének félszázados évfordulóját ünnepeljük ez évben. A szabadság fájának nagy öntözés kellett: vérről, verítékről, keserű könyvekkel. Mert a szabadságot, hazát nemzeti nagyságot nem adták ingyen az istenek.

Kincsekért kincseket adtunk.

De ezek a kincsek nem vesznek el soha: megmaradnak utódainknak, maguktól tovább nőnek.

Ez új korszakot alkotó év emlékeit gyűjtöttük össze e könyvben, e félszázados évfordulóra.

Ez évnek örökké fennmaradó neve a „szabadságharc éve”.

Mig magyar él, mig szabad ember él e honban, kegyelettel fognak visszagondolni ez évre, annak történelmére s történetét alkotó alakjaira.

Dicsőség a halhatatlanoknak!

Különfélék.

— A szilágy-somlyói róm. kath. püspöki gimnázium 1897. évi október hó 31-én délelőtt 11 órakor I. Ferenc József apostoli királyunknak azon kézírata emlékére, mely ezer éves multunk kiválóbb alakjainak a művészet alkotásaival való megörökítését célozza, a gymnasium téli tornacsarnokában iskolai ünnepet rendez. Műsor. 1) Megnyitó. Tartja az igazgató. 2) Hymnus. Énekli a gymn. énekhar. 3) Ferencz József. Irta: Kánya L. Szavalja Sztankay Vanda II. o. magántanuló. Ünnepi beszéd. Tartja Bálint József tanár. 4) Debreceni népdal. Énekli a gymn. énekhar. 6) Eljen a király. Irta: Ács F. Szavalja Nits István IV. o. tanuló. 7) Induló. Előadja a gymn. zenekar.

— Himen. Tarpai Miklós, a szilágy-somlyói járás szolgabírája, f. hó 26-án kelt egybe Zilahon Kvassay Nella kisasszonnyal, Hametmayer Ágost kir. pénzügyigazgató kedves, szép leányával. A polgári egyházi házassági egybekötést Péntek Farkas polgármester végezte, — az egyházi áldással pedig az ev. ref. templomban Vincze Ödön kémeri ev. ref. lelkész gyönyörű egyházi beszéd kíséretében erősítette meg. A boldog ifju pár az egybekelés estéjén Szilágyóra érkezett, hová a lakodalmass vendégkoszoru díszes közönségéből számosan elkisértek. Mi pedig egész őszintén kívánunk boldogságot és megelégedést az ifju párnak.

— Az E. M. K. E. f. évi november hó 14-én Kolozsvárt közgyűlést tart. E közgyűlésen fog az üresedésben levő elnöki szék betöltetni. Azok, kik e gyűlésen, mint az egylet tagjai résztvenni óhajtanak, kedvezményes vasuti jegyek nyerhetése végett a főtikárnál, vagy a fiók választmányok elnökénél jelentkezzenek.

— A szilágy-somlyói nőegylet november hó 6-án a színház helyiségében fillérestélyt rendez, érdekes programmal és sorjatekkal egybekötve. Az estély jövedelme szegény iskolás gyermekek karácsonyi felruházására fog fordíthatni. Reméljük, közönségünk a nemes cél iránti tekintetből pártolni fogja az egylet törekvését tömeges részvételével.

— Meghívó. A szilágyvármegyei Weselényi-Egylet rendkívüli közgyűlést az 1892. évben öt évre alakított s így lejárt megbízatási igazgató választmányának és tisztikarának az alapszabályok értelmében 5 évre megválasztása s esetleges indítványok tárgyalása végett Zilahra, a vármegyei ház termébe 1897. évi november hó 4-ik napja d. e. 10 órára kitűzöm s arra az egylet összes tagjait ezen közlemény útján hazafias tisztelettel meghívom. Zilah, 1897. évi október hó 23. Bárá Kemény Árpád, az egylet alelnöke.

— A bor-ellenőrző bizottságok névsorában tévedésből lett a krasznai főszolgabírói járás területére szervezett bor-ellenőrző bizottság elnökéül br. Györffy Pál neve közzölve, mivel eme bizottság elnökévé Lázár Géza krasznai lakos lett kinevezve.

— 48 babérkoszoru. A „Magyarország”-ból olvassuk: Egy derék honpolgár, Sárvári Sámuel, szilágy-somlyói lakos a hazafias kegyeletnek megható példáját adta. Fiuméba utazott s ott sajátkezűleg szedett babérvélből 48 koszorut kötött és fölhozta Budapestre, hogy kegyeletét és háláját a nemzet nagyjai iránt lerójjá. A koszoruk közül három Kossuth Lajos sirjára tesz, egyet-egy Arany János, Deák Ferencz, Klapka György, Woronyeckéi Mitzsláv, Batthyány Lajos, Helfi Ignác, Uray József, Vörösmarty Mihály, Garay János, Sárogy Gyula, Jókai Mór, Csányi László, Ábrányi Dániel, Verter Antal, Táncsics Mihály, Böszörményi László, Vajda János sirjaira. Két koszorut visz Dabasra Kossuth László és neje sirjára és Ceglédre Földváry Károly és Csutak Kálmán sirjaira. Az aradi tizenhárom vértanu szobrára tizenhárom koszorút helyez, a Lenkei és honvéd sirra egyet-egyét. Békés-Gyulán Erkel Ferenc szobrát és Pfiffer Polixéna sirját koszoruzza meg. Nagyváradon Lipovnicki István sirjára, Debrecenben a honvéd-emlékre, a Csokonai-szoborra, Petőfi szobrára, a protestáns lelkészek emlékszobrára és a Könyves Tóth Mihály sirjára tesz koszorut. Végre Nagy-Károlyban a Kölcsey-szobrot koszoruzza meg. Valóban ritkaság napjainkban, és megható a hazafias felbuzdulásnak ez a szép példája s a derék polgárt a legnagyobb elismerés illeti érte.

— Tűz, gyermekek vigyázatlanságából. Folyó hó 22-én Mutos községben a gyermekek az összehordott kenderrel játszva, próbálták, milyen lángot vet az s addig próbálgatták, a míg a láng elhárpódzott és két ház minden melléképülettel és behordott takarmánnyal együtt porrá égett. Még az egyik tulajdonos olyan szerencsés volt, hogy 500 frt készpénze, a mit Wertheim kassza hiányában a félszer alatt tartott, a tűz láttára nem

vesztette el fejét, hanem első dolga volt megmenteni az összekuporgatott bankókat.

— Fényképészet városunkban. Huszty Zoltán és fivére — nálunk is előnyösen ismert — nagy-károlyi fényképészek állandó és a kor kívánalmainak teljesen megfelelő műtermet állítottak fel és azt folyó hó 31-én és november 1-én a nagyközönség számára már meg is nyitják, mely körülményre olvasóink figyelmét felhíván, egyszersmind megjegyezzük, hogy a Huszty fivérek szakképzettségük-nél fogva teljesen érdemesek a pártolásra, mit kiállított képeik is igazolnak.

— Öngyilkossági kísérlet. Nagy József sz.-csehi takarékpénztári szolga folyó hó 25-én este, elkeseredésében öngyilkossági szándékból elmetesztette a torkát.

— Az „Osztálysorsjáték” — a lottógyűjtők és sorsjegyelárusítók pénzügyei szakorganuma, mely szakzerű cikke mellett az országban, forgalomban levő összes sorsjegyek húzásait is közli — fennállása óta mint nélkülözhetetlen utmutatója és oktatója, különösen azok részére bebizonyult, a kik a m. kir. szab. osztálysorsjáték sorsjegyeinek elárusításával foglalkoznak. Ezen kitűnően szerkesztett lap utolsó számához mellékelve van a „gyorsnyeremény jegyzék” mintája, a melyet az „Osztálysorsjáték” előfizetői, a m. kir. szab. osztálysorsjáték húzásai alatt és pedig már egy órával a meg-ejtett húzás után naponta ingyen kapják. Nem csak az, hogy ezen lapra való előfizetése, minden más sorsolási tudósítót feleslegessé tesz, hanem az „Osztálysorsjáték” előfizetői még azon kedvezményben is részesülnek, hogy a minden elárusítóra nézve nélkülözhetetlen nyereményjegyzéket ingyen kapják, mely nem előfizetők részéről be nem szerezhető. Ezen lap előfizetési ára 1 évre 3 frt, 1 fél évre 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V., Sas-u. 1. sz.

— Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Lóhere. Az üzlet mult hét óta mit sem változott. Hamburgi jelentések szerint az amerikai lóhere, különösen a finomabb fancy hulked és recleaned minőségek igen szépek, az árak alacsonyak, mi az európai termésre nyomasztólag hat. Szép nagy szemű belföldi magnak az ára mindazonáltal nem ment lejjebb és nemcsak a könnyű elhelyezés állt a gazdák módjában, hanem a kínálatra kerülő készletek a keresletet nem is fedezhették. Lucerna. Belföldi áruból néhány kisebb tétel ajánlatot, mely kiválóan szép aranyárga színe következtében, jó áron gyorsan lett vevőre. A francia ajánlatok némileg csökkentek árak mellett meglehetősen gyakoriak, ellenben az olasz piacon szilárdabb lett a hangulat, mi azonban más piacokra befolyással nem volt és a magasabb olasz követelések nem is lettek megadva. Hamburgból jelentik, hogy az első amerikai szállítmányok beérkeztek és ezek szép színben és tisztaságban még a már kifogástalannak mondható átlagmintákon is teljesnek.

— Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s.a.t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Hennenberg selyemet 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damasztolt s.a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küdenek HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

— Uj zeneművek. A magyar hazánk dalgyöngyei című dalgyűjteményben, mely a legszebb és legújabb magyar népdalokat zongorára és énekhangra cigányos modorban letéve tartalmazza, ismét a következő legújabb népdalok jelentek meg: Bus szivemből annyi sóhaj nem fakadt, Nem nézek én többet a te szemedbe, Mint az árnyék, ugy kíséri a lelkemet a fájdalom, Elmegyek az esküvődre, Szerelemnek rózsafája mért olyan a virága és Szép cigány lány jöjj be hozzám. Ára 1 korona. Kapható és megrendelhető a „Harmonika” zenemű és zongorakereskedésben, Budapest, Váci-utca 9. sz.

— Vették a Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) budapesti kiadó cég kiadásában megjelenő Szalai-Baróti-féle „Magyar Nemzet történet”-ének a 74-ik füzetét. Ebben a 7 éves háboru bezárta után a Mária Terézia uralkodása alatti belviszonyoknak fölülte érdekes s nagyrészt új világításban feltüntetett leírását olvassuk és pedig már József főherceg társ. uralkodó.

nak Magyarországra oly káros germanizáló alkotmányt bontó törekvéseinek a hatása alatt. E korszak valóban egyik legnevezetesebbje Magyarország történetében, és szerzők tüzetes beható előadásában kétszeresen érdekessé az olvasó előtt. E füzet illusztráció úgy minőség, mint mennyiség tekintében semmivel sem állnak hátrább a megelőző füzetekénél. Külön műmellékletként kaptuk I. Ferenc császár és királynak igen szép arcképét.

— A „Vasárnapi Lapok” minden heti száma megtartja azt a magas színvonalat, melyet igért, melyről már többször tettünk említést tisztelt olvasóinknak. Most újlag felhívjuk rá a figyelmet. A „Vasárnapi Lapok” arra törekszik, hogy ez év karácsonyáig ne legyen művelt család, mely ne ismerné. Ha megismeri, bizonyára össze is hasonlítja a többi hasontermészetű heti újságokkal. Ezt a versenyt óhajtja ez a minden ízében kitűnően szerkesztett képes heti lapunk. E heti száma a következő tartalommal jelent meg: Hazugságok, költemény, Szász Zoltán-tól. — Adorján báró ismertetése, Abrányi Emil-től. — Könyv és mosoly, regény, Benickyné Bajza Lenké-től. — A magyar király székvárosa, Diviki-től. — A két Trilby, — Az elbűvölt hattyu (képpel), költemény, Rudnyánszky Gyulától. — Magyar Színház. Zboray Aladár-tól. — Mudrony Soma, Gelléri Mór-tól. — Adorján Báró-ból, Prém József-től. — Őszi viharok, Lazaroni-tól. — Külösfélék: színház, irodalom, hymen, képtalány, vegyes. Előfizetési ár egyévre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Kiadja a „Könyves Kálmán” magyar irodalmi társaság, Budapest, VIII., Kerépesi-ut 17.

— Helffy Ignác meghalt s mint minden nagy emberünk arcképét, az övét is közli ez alkalommal a „Képes Családi Lapok” szépirodalmi hetilap. Ez az illusztrált hetilap oly kedvezményeket biztosít olvasóinak, minőket eddig eddig egy lap sem nyújthatott, mert évi hat frt előfizetési árárt küldi a tartalmas, diszesen illusztrált lapot, ehhez negyedévenként egy-egy tehát összesen négy, külön beköthető regénymelléklet van csatolva, a ki a 6 frtot és 80 kr. csomagolási és bélyeg költséget egyszerre beküldi, még négy, aki 3 frt 40 krt. küld be kettőt, s aki 1 frt 50 kr. és 20 krt küld be még külön egy regényt is kap a kiadóhivataltól, ezenkívül karácsonyi kedveskedésül megküldi a kiadóhivatal azoknak is, kik most fizetnek elő a lapra, K. Beniczky Irma kitűnő tollú írónőnk legújabb most sajtó alatt levő munkáját: „A ki nem tudott kettőt szeretni.” Mutatványszámot ingyen küld kíváncsira a kiadóhivatal Budapest, V., Vadász-utca 14. szám.

A szilágysági vonal menetrendje.

— Érvényes 1897. október 1-től. —

Zilahtól—Nagy-Károlyig.

Állomások	5013	5011
	számu	vonat
Zilah indul	420	301
Cigányi	432	313
Haraklány	447	327
Sz.-Balla	504	343
Ökörítő	520	359
Sarmaság	534	413
Derzsida	603	442
Alsó-Szopor	626	504
Ákos	655	533
Szakácsi	723	559
Tasnád	742	619
Tasnád-Szántó	806	643
Érhatvan	821	658
Mezőterem	837	714
Nagy-Károly érkezik	906	743

Nagy-Károlytól—Zilahig.

Állomások	5012	5014
	számu	vonat
Nagy-Károly indul	530	415
Mező-Terem	600	443
Érhatvan	615	458
Tasnád-Szántó	637	521
Tasnád	701	543
Szakácsi	719	601
Ákos	750	633
Alsó-Szopor	814	700
Derzsida	835	723
Sarmaság	849	738
Ökörítő	915	807
Sz.-Balla	933	828
Haraklány	950	848
Cigányi	1005	904
Zilah érkezik	1017	918

Sarmaságtól—Sz.-Somlyóig.

Állomások	5112	5114
	számu	vonat
Sarmaság indul	909	438
Somlyó-Ujlak	935	504
Sz.-Somlyó érkezik	953	523

Sz.-Somlyótól—Sarmaságig.

Állomások	5111	5113
	számu	vonat
Sz.-Somlyó indul	755	320
Somlyó-Ujlak	814	339
Sarmaság érkezik	839	403

Az aláhuzott idő éjjeli idő 6-tól 6-ig reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Nyilttér. *)

Alólirott folyó évi október hó 3-án Kordis Ávrámot a „Buttyán” vendéglőjében megsértettem, miért tőle ez uton bocsánatot kérek.

Sz.-Somlyó, 1897. október 26.

Halmágyi György.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hirdetések.

163—1897. kgy. sz.

Hirdetmény.

Közhirrét tétetik, hogy a város tulajdonát képező Nagy Imre-féle „Pokrócz-hegyen” lévő 1—5 éves mintegy 4000 drb. szőlőtőke 500 darabonként 20 frt kikiáltási ár mellett f. évi november hó 6-án d. u. 1 órakor a helyszínén, nyílt árverésen, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Miről az árverezni szándékozók azzal értesítettnek, hogy a kikiáltási ár 10%-át az árverezést teljesítő v. pénztárnok kezéhez letenni, a megvásárolt szőlőtőkét vevők kiásatni és 14 nap alatt elvitetni kötelesek.

Sz.-Somlyó, 1897. október 27.

Gencsy Sándor,
polgármester.

Hegedüs Sándor,
h. főjegyző.

Eladó oltványok.

Őszi szállításra alma, körte oltványok 2, 3, 4 évesek, darabonként 10, 15, 20 kr. minőség szerint, helyben; készlet 3000 darab. Kiásható október 15-től.

2, 3 éves alma magonc, darabonként 3 kr.

Egy éves gyökeres RIPARIA, YORK MADEIRA, száza 2 frt; készlet 5000 darab.

Ippon, u. p. Zovány.

Bene Ambrus,

4—4 áll. tanító.

Országos vásár

Margittán (Biharmegye.)

1897. nov. 3-án baromvás.

” ” 4-én ” ”
” 2—2 ” 5-én kirakóvás.

5728—897. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A Silvánia hitel és takarékpénztári intézet végrehajtónak Kabay Sándor és neje Virág Teréz zilahi lakosok elleni végrehajtási ügyében a birói árverés 177 frt tőke, ennek 1897 évi január hó 22-től járó 6% kamatai, 3 frt 65 kr. óvási, 1/2% váltódíj, 15 frt 45 kr. perbeli, 15 frt 70 kr. végrehajtási, 10 frt 75 kr. árveréskérsi s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetik, határidejéül 1897. évi november hó 6-ik napja d. e. 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Lelesméri községhez tartozó területen, az árverési feltételek pedig a következőkben állapítottak meg.

1. A mikor is elárvereltetnek szükségessé a kikiáltási áron alul is

a) végrehajtást szenvedő Kabay Sándornak a lelesméri 38. sz. tjkvben A. I. alatt foglalt 41., 174., 548., 827., 1142/a. és a 1008/a. hrsz. ingatlanai együttesen 1370 frt kikiáltási ában.

b) Ugyanannak a lelesméri 38. sz. tjkvben A. I. 1. sz. a. foglalt 42/a. hrsz. ingatlana 41 frt kikiáltási ában.

c) Ugyanannak a lelesméri 38. sz. tjkvben A. I. 2. sz. a. foglalt 99 hrsz. ingatlana 18 frt kikiáltási ában.

d) Ugyanannak a lelesméri 38. sz. tjkvben A. I. 7. sz. alatt foglalt ingatlana 13 frt kikiáltási ában.

e) Végrehajtást szenvedő Kabay Pálnak és neje Virág Teréznek a lelesméri 39. sz. tjkvben A. I. 2. sz. alatt foglalt 42/b. hrsz. ingatlana 41 frt kikiáltási ában.

f) Ugyanannak a lelesméri 39. sz. tjkvben A. I. 10. sz. a. foglalt 1007. hrsz. ingatlanai 4 frt kikiáltási ában.

2) Árverelni szándékozók kivétel nélkül tartoznak a kikiáltási ár tiszszáztólját készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bántépénzült előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

II. Árverési feltételek:

I. Legtöbbet ígérő köteles a vételár egyharmadát a leütéstől 15, másik egyharmadát 30 nap, 3-ik egyharmadát is beszámítandó 45 nap alatt mindenkor 5% kamattal a sz.-somlyói kir. adóhivatal mint illeték kiszabás hivatalnál a 39425—881. I. M. sz. letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

II. Tartozik vevő az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni s a vételtárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

III. Amennyiben jobb vételári ígéret utólagosan nem tétetnek, jogosult lesz vevő az árverés jogerejüvé váltával innen nyevendő vételi bizonyítvány mellett a megvásárolt ingatlan tetteleges birtok és használatába átvenni, de a tulajdonjog csak az árverési feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekebelezettetni.

Az árverési hirdetmény és feltételek ezen kir. járásbírósnál és Krasznai községhez tartozó hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Sz. Somlyó, 1897. évi augusztus hó 30-án.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

verés feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekebelezettetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és Lelesméri község házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Sz. Somlyón, 1897. évi augusztus hó 30-án.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

6232—897. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Kabai András krasznai lakos végrehajtónak Nyeste László kr.-horváti lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a birói árverés 50 frt tőke, ennek 1895. évi február 3-tól járó 5% kamatai, 9 frt 40 kr. perbeli, 6 frt 60 kr. végrehajtási, 10 frt 55 kr. árveréskérsi s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetik, határidejéül 1897. évi november hó 13-ik napjának d. e. 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Krasznai községhez tartozó területen, az árverési feltételek a következőkben állapítottak meg.

1. A mikor is elárvereltetnek szükségessé a kikiáltási áron alul is

a) végrehajtást szenvedő Nyeste Lászlónak a krasznai 1108. számú tjkvben foglalt 237/a. hrsz. beltelekből B. 2. és B. 9. hrszám alatt 1/2 rész illetménye 274 frt kikiáltási ában,

b) ugyanannak a krasznai 1112. számú tjkvben A. I. alatt foglalt 816/a, 842/a, 2266, 2371, 3303/a, 4044, 4182. és 4935. hrsz. ingatlanokból 1/4 rész illetménye 176 frt kikiáltási ában,

c) ugyanannak a krasznai 1191. számú tjkvben foglalt 3387/b. hrsz. szőlőből 1/4 rész illetménye 132 frt kikiáltási ában.

2. Árverelni szándékozók kivétel nélkül tartoznak a kikiáltási ár tiszszáztólját, készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bántépénzült előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

II. Árverési feltételek:

I. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét melybe a bántépénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt mindenkor 5% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

II. Tartozik vevő az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni s a vételtárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

III. A mennyiben jobb vételári ígéret utólagosan nem tétetnek, jogosult lesz vevő az árverés jogerejüvé váltával innen nyevendő vételi bizonyítvány mellett a megvásárolt ingatlan tetteleges birtok és használatába átvenni, de a tulajdonjog csak az árverési feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekebelezettetni.

Az árverési hirdetmény és feltételek ezen kir. járásbírósnál és Krasznai községhez tartozó hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Sz. Somlyó, 1897. évi augusztus hó 30-án.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

1896. Első díjjal kitüntetve! 1896.

Fényképészeti műterem megnyitás!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Jolbej Kristóf udvarán ujonnan épített és csinosan berendezett

MŰTERMŰNKET

megnyitjuk, s f. hó 31-én vasárnap és november hó 1-én hétfőn t. megrendelőink rendelkezésére állunk.

Felvételek borult időben is a legjobb sikerrel eszközöltnék.

A n. é. közönség jóindulatu pártfogását kéri,

teljes tisztelettel:

Husztly Zoltán és fivére

fényképészek.

1896. Első díjjal kitüntetve! 1896.